

Strömmingen engagerar och MSC förvillar

I vår Fiskebrief har vi hittills fokuserat på östersjötorskens kris, men vi har flera gånger påpekat behovet av en ekosystembaserad förvaltning eftersom fiskbestånden är beroende av och påverkar varandra. Nu blir det allt tydligare att fiskepolitiken misslyckats inte bara med torskens utan med flera andra bestånd.

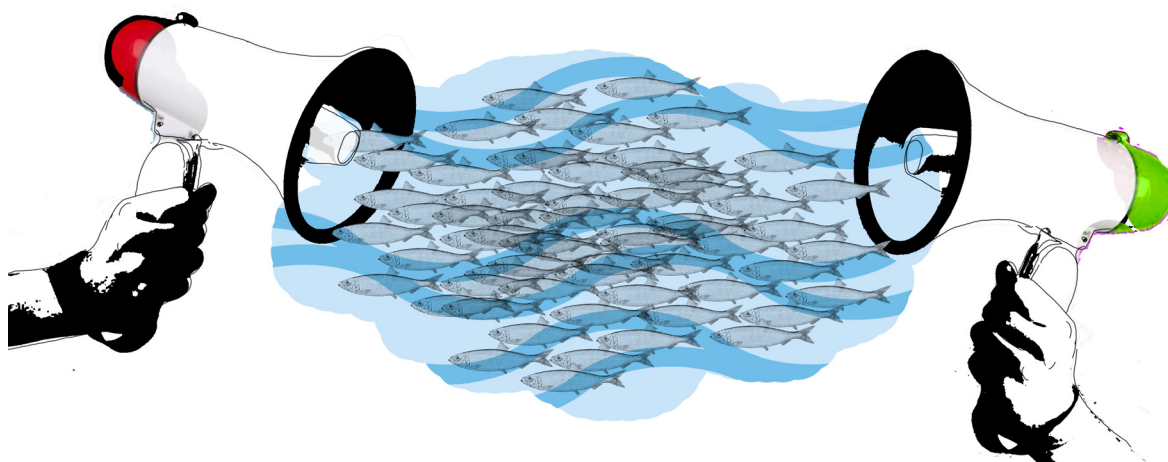
Häftig strömmingsdebatt

I samband med ICES vetenskapliga rekommendationer för fisket 2021 skrev vi i [Fiskebrief 24](#) om sillen i centrala Östersjön och strömmingen i skärgården. Utvecklingen för sillen i centrala Östersjön är oroväckande, inte minst eftersom den har så stora likheter med hur torskfisket utvecklades innan kollapsen och att kvotsättning och fiske i huvudsak baseras på en enda årsklass, den från 2014.

Tidningen Mitti skrev i våras en serie artiklar som [avslutades med](#) att landsbygdsminister Jennie Nilsson uttalade sig att hon inte avsåg att driva frågan om stopp för det storskaliga fisket i Östersjön eller en utflyttning av trålgränsen till 12 sjömil:

“Men den ansvariga ministern, Jennie Nilsson (S),
tänker inte driva den frågan.
– I nuläget finns det inga vetenskapliga grunder för att
bedriva en sådan politik, säger hon.”

Detta uttalande föranledde en för Östersjöns fiskepolitik ovanligt livlig politisk debatt. I [Norrteje Tidning](#) skrev tre socialdemokrater att de krav som förts fram i samband med artikelserien måste ställas mot den vetenskapliga rådgivningen som enligt dem saknar belägg för kopplingen mellan storskaligt fiske och sämre strömmingsfångster. S politikerna menade att det saknas möjligheter för Sverige att agera på egen hand. [Tre centerpartister](#) svarade att de var förvånade över socialdemokraternas försvar för det storskaliga fisket och bristen på politisk vilja. I en [slutreplik](#) menar socialdemokraterna att vi måste arbeta utifrån den förvaltningsmodell som så många arbetat för att få på plats. Vi förstår att intentionerna vid bildandet av gällande förvaltningsmodeller varit goda. Men utvecklingen i flera av våra kommersiella fisker visar tydligt att modellen inte fungerar och det är politikens ansvar att föreslå och genomföra nödvändiga åtgärder.

Landsbygdsministern börjar inse problemet

Under våren ställdes i riksdagen flera skriftliga frågor till landsbygdsminister Jennie Nilsson om strömmingen och industrifisket. Det två första, från Nina Lundström (L) respektive Elin Segerlind (V) besvarades innan ICES rekommendationer kommit för nästa års fiske. I sina svar hänvisar landsbygdsministern till att innevarande års kvoter är inom ramen för ett hållbart fiske och att Havs- och Vattenmyndigheten fördelar kvoter och övervakar fisket.

Den tredje frågan, från Betty Malmberg (M), ställdes efter att ICES rekommendationer kommit, som visade att sillbeståndet i centrala Östersjön fiskas över hållbara nivåer. Landsbygdsministerns svar är nu något mer engagerat. Ministern delar frågeställarens oro för det kustnära fisket och är beredd att vidta åtgärder, men det förutsätter enligt ministern vetenskapliga data som belägger misstankarna.

Reaktionerna från landsbygdsministern och de socialdemokratiska politikerna känns igen från förr. Det finns en svensk tilltro till fiskeförvaltningen som gav oss många års passivitet kring östersjötorsken. Jennie Nilssons företrädare uttalade år efter år att han var nöjd efter kvotförhandlingarna, de som tillslut gav oss torskkrisen och dagens totala fiskestopp. Det går inte heller att gömma sig bakom vetenskapen genom att hävda att "vi måste veta mer". Vi vet tillräckligt för att agera idag, ICES har sedan 1974 noga följt sillens utveckling i centrala Östersjön. Det som händer idag är med andra ord ingen överraskning för någon som stått fiskefrågorna nära.

Samtidigt visade förra årets agerande av Sverige, Finland och Kommissionen att det finns stort utrymme för att fatta drastiska fiskepolitiska beslut, om bara viljan finns. ICES bedömning av sillbeståndet i centrala Östersjön talar sitt tydliga språk. Sverige måste vara tydlig mot Kommissionen inför de fortsatta kvotförhandlingarna under sensommaren och hösten samtidigt som man söker allianser med andra Östersjöstater.

Landsbygdsministern säger att detta är en prioriterad fråga. Vi är många som följer hennes arbete för fiskbestånden och miljön i Östersjön.

Det är skillnad på märkning och miljömärkning

Just nu förvirras bilden av att MSC i slutet av juni certifierat strömmings-, sill- och skarpsill-fisket i centrala Östersjön som hållbart, just det industrifiske som kritiserats så hårt under våren. Ett beslut som är mycket svårt att förstå. För sillen/strömmingen redovisar ICES sex kriterier som trafiksignaler; grönt, gult och rött, fyra av dessa lyser rött: Det fiskas mer än den hållbara avkastningen, man överskrider förvaltningsplanen, och mest allvarligt, sillbeståndet är under referenspunkten för hållbar återväxt.

Det är vanskligt med miljömärkningar som ska anpassas till internationella kriterier och organisationernas behov av finansiering. MSC certifierade tidigare Östersjöns torskfiske, men tvingades efter några år dra tillbaka sitt beslut när östersjötorskens kollaps blev uppenbar. Intentionerna med MSCs certifiering är goda, men det gör det svårt för handlare och konsumenter att göra rätt. Precis som rådande fiskeförvaltning kan MSCs kriterier vara i stort behov av översyn och förändring.

MSC skriver i sitt pressmeddelande om 60 meters trålare från Västkusten. De stora industritrålarna må ha förvaltningssystemet och kvoterna på sin sida och t o m lyckas bli MSC-certifierade, men det illustrerar fiskepolitikens avigsidor. Strömmingen i skärgården väcker folkligt engagemang och det kommer att krävas politisk handlingskraft av landsbygdsministern.

BalticSea2020
FÖR EN LEVANDE ÖSTERSJÖ

ÖSTERSJÖ
RÄDDATORSKEN